

Przegląd ważniejszych wydarzeń¹ lipiec–sierpień 2016

KRAJ

11–15.07. W Europejskim Centrum Edukacji Geologicznej w Chęcinach odbył się kurs dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego, podczas którego słuchacze mogli się zapoznać z interdyscyplinarnymi metodami pozyskiwania danych przestrzennych w geologii. Szkolenie przygotował Wydział Geologii UW wraz z Państwową Służbą Geologiczną, Generalną Dyрекcją Dróg Krajowych i Autostrad oraz firmą Skanska. Głównym punktem zajęć było stworzenie projektu przyrodniczego promującego kamieniołom Rzepka jako atrakcję geoturystyczną. W tym celu studenci pod nadzorem specjalistów z WG UW i PSG wykonali zdjęcie geologiczne odkrywki i jej okolic, używając zarówno tradycyjnego sprzętu pomiarowego, jak i nowoczesnych technologii opierających się na danych satelitarnych. Firma Skanska przedstawiła sprzęt i metodę laserowego obrazowania powierzchni terenu. Prelegenci z GDDKiA zapoznali słuchaczy ze standardami pozyskiwania danych geodezyjnych. Kurs nazwano „Georzepka 2016”, co w intencji organizatorów jest zobowiązaniem do corocznego przeprowadzania warsztatów tego typu.

13.07. Komitet Stały Rady Ministrów przyjął projekt ustawy Prawo wodne. Pod koniec lipca br. nowe przepisy będą przedmiotem obrad całej Rady Ministrów, a Sejm zajmie się nimi po wakacjach. O przybliżonym harmonogramie legislacji poinformował wiceminister środowiska Mariusz Gajda podczas konferencji prasowej poświęconej sytuacji powodziowej po obfitych opadach deszczu na początku lipca.

12.07. Wiceminister środowiska, główny geolog kraju prof. dr hab. Mariusz Orion Jędrysek został wybrany Prezydentem Rady Międzynarodowej Organizacji Dna Morskiego (MODM). Będzie przewodniczył i kierował obradami przez 12 miesięcy. Wybory odbyły się podczas 22. Sesji MODM w jej siedzibie w Kingston na Jamajce. Profesor Jędrysek został wybrany na to stanowisko już po raz drugi (po raz pierwszy funkcję objął w 2006 r.). Licząca 36 członków rada jest organem wykonawczym MODM.

13.07. Kolejni przedstawiciele branżowych organizacji energetycznych i ciepłowniczych podpisali się pod deklaracją w sprawie reformy Europejskiego Systemu Handlu Uprawnieniami ds. Emisji. Dokument powstał w czerwcu br. z inicjatywy Ministerstwa Środowiska. Zawiera krytyczne stanowisko wobec przepisów szkodliwych dla polskiej gospodarki, które zdaniem Komisji Europejskiej zaczęły obowiązywać od 2021 r. Deklaracja ma charakter otwarty – poparło ją już kilkanaście stowarzyszeń. Tym

razem dokument sygnowali: Paweł Sałek, sekretarz stanu, pełnomocnik rządu ds. polityki klimatycznej, oraz przedstawiciele czterech organizacji – Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, Polskiego Komitetu Energii Elektrycznej, Polskiego Towarzystwa Elektrociepłowni Zawodowych i Towarzystwa Gospodarczego Polskie Elektrownie.

15.07. Po długiej przerwie na ogrodzeniu Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego od strony ul. Rakowieckiej znów pojawiły się wielkoformatowe plansze, które tworzą wystawę plenerową „Geologia – bezpieczeństwo i przyszłość państwa”. Czterdzieści infografik opisuje działania Państwowej Służby Geologicznej i Państwowej Służby Hydrogeologicznej podejmowane na rzecz rozwoju polskiej gospodarki. Twórcy ekspozycji starali się przedstawić istotną rolę geologii w budowaniu bezpiecznego i zasobnego państwa. Wystawa ma być dostępna dla publiczności do 31 października.

29.07. W siedzibie Ministerstwa Energii odbyło się posiedzenie zespołu trójstronnego ds. branży węgla brunatnego, w którym wziął udział m.in. Grzegorz Tobiszowski, wiceminister energii. W jego pracach uczestniczą przedstawiciele rządu, związkowców i pracodawców. Minister Tobiszowski poinformował uczestników spotkania o stanie przygotowań rządowego programu dla górnictwa węgla brunatnego. Decyzje w sprawie otwarcia nowych odkrywek, niezbędnych do kontynuacji wytwarzania znacznej części krajowej energii elektrycznej, zostaną podjęte jeszcze w tym roku, natomiast cały program będzie przedstawiony po przeprowadzeniu kompleksowej analizy stanu górnictwa węgla brunatnego.

29.07. Ministerstwo Rozwoju przekazało do konsultacji społecznych projekt dokumentu „Surowce dla Przemysłu. Plan działań na rzecz zabezpieczenia podaży nieenergetycznych surowców mineralnych”. W niezwykle interesującym 97-stronicowym opracowaniu zdefiniowano węzłowe problemy gospodarki surowcowej i zaproponowano podjęcie konkretnych działań, które są niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa surowcowego kraju. Sporo miejsca poświęcono koordynacji procesów decyzyjnych realizowanych obecnie w kilku ośrodkach, często konkurujących ze sobą. Szereg zaleceń dotyczy Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego. Zdaniem autorów projektu jednym z ważniejszych działań jest wzmocnienie roli państwowej służby geologicznej w procesie poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin.

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, ul. Rakowiecka 4, 00-975 Warszawa; mirosław.rutkowski@pgi.gov.pl.

05.08. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo rozpoczęło wydobywanie ropy naftowej ze złoża Połęcko w woj. lubuskim. Dzięki inwestycji krajowe wydobywanie surowca ma wzrosnąć o ok. 20 tys. t rocznie – poinformowała spółka. Obok ropy naftowej jest eksploatowany także gaz ziemny w ilości 24 tys. m³ na dobę. Warstwy produktywne dolomitu głównego ujęto dwoma otworami o głębokości 1650 m. Zasoby geologiczne ropy naftowej są szacowane

na 385 tys. t, a zasoby wydobywalne na 120 tys. t. Zasoby wydobywalne gazu ziemnego w czapie gazowej złoża są szacowane na 815 mln m³, a zasoby towarzyszące ropy na 13,2 mln m³. PGNiG przez najbliższe dwa lata będzie prowadzić próbną eksploatację, wydobywając 80 t ropy dziennie. Po tym czasie przeprowadzona zostanie weryfikacja planów dotyczących dalszego pozyskiwania surowca.

ŚWIAT

12–16.07. W czeskiej Pradze odbyło się jedno z najważniejszych spotkań specjalistów w dziedzinie teledetekcji – XXIII Kongres International Society for Photogrammetry and Remote Sensing (ISPRS). Organizacja powstała w 1910 r. jako International Society for Photogrammetry (ISP). „Remote sensing” dodała do swej nazwy dopiero w 1980 r. Dzisiaj zrzesza narodowe związki branżowe z prawie wszystkich krajów świata. Jej kongresy, organizowane co cztery lata, stanowią okazję do wymiany doświadczeń pomiędzy członkami międzynarodowej społeczności specjalistów pracujących w bardzo różnych dziedzinach nauki i gospodarki. Spotkanie praskie zostało przygotowane przez czeski oddział ISPRS, a głównym sponsorem był globalny potentat w dziedzinie technologii geoinformatycznych – firma Hexagon. Uczestnicy kongresu mogli się zapoznać z ponad 1500 referatami, wygłaszanymi podczas kilkunastu sesji tematycznych. Istotną częścią imprezy były targi sprzętu i technologii z udziałem ponad 80 firm z całego świata.

22–25.07. Niezwykle interesujące International Symposium on Geodesy and Geodynamics odbyło się w Tianjin (ChRL). Głównym organizatorem był Institute of Seismology of the China Earthquake Administration, wspomagali go przedstawiciele International Association of Geodesy oraz National Natural Science Foundation of China. Organizatorzy skromnie zapowiadali dyskusję techniczną nad najnowszymi osiągnięciami geodezji w dziedzinie trzęsień ziemi, ale z programu sympozjum wynika, że obrady dotyczyły znacznie szerszego zakresu zagadnień – od monitorowania satelitarnego zmian załodzenia Antarktydy, poprzez wyniki 60-letnich obserwacji poziomu światowego oceanu, aż po modele plastycznego przepływu litosfery. Wśród wygłoszonych referatów znalazła się prezentacja Marcina Rajnera z Katedry Geodezji i Astronomii Geodezyjnej Politechniki Warszawskiej „Validation of results using loading modelling and GRACE data”.

1–3.08. Serię konferencji poświęconych technologii wydobywania węglowodorów ze złóż niekonwencjonalnych (Unconventional Resources Technology Conferences), przygotowywanych przez międzynarodową organizację American Association of Petroleum Geologists we współpracy z Society of Petroleum Engineers i Society of Exploration Geophysicists, można zaliczyć do sukcesów

organizatorów zarówno z naukowego, jak i komercyjnego punktu widzenia. Tegoroczna impreza odbyła się w San Antonio (USA). Wzięło w niej udział ponad 4,5 tys. uczestników, a w targach stanowiących nieodłączną część przedsięwzięcia – ok. 200 firm. Wygłoszone referaty dotyczyły bardzo różnorodnej tematyki związanej z węglowodorami niekonwencjonalnymi. Omawiano zarówno czysto techniczne aspekty wierceń i szczelinowania, jak i naukowe podstawy zabiegów oraz czynniki ekonomiczne wpływające na podejmowanie decyzji inwestycyjnych.

7–12.08. W Berlinie odbyło się 79. doroczne spotkanie członków The Meteoritical Society. Jego organizacją zajmowały się Museum für Naturkunde oraz Freie Universität Berlin. The Meteoritical Society jest czołową organizacją międzynarodową w dziedzinie meteorytyki i planetologii. Zrzesza ponad tysiąc naukowców i amatorów, a jej najbardziej znanymi wydawnictwami są Meteoritical Bulletin, w którym rejestrowane są wszystkie znane meteoryty, oraz magazyn Meteoritics and Planetary Science.

31.07–5.08. W Pekinie miał miejsce doroczny zjazd członków Asia Oceania Geosciences Society (AOGS). Powstałe w 2003 r. towarzystwo zajmuje się szeroko pojętą promocją nauk o Ziemi i ich praktycznych zastosowań w rejonie Azji i Pacyfiku. Szczególną uwagę poświęca zagrożeniom geologicznym, które w tej części świata zbierają wyjątkowe żniwo, sięgające 80% globalnych strat ludzkich. Zaprojektowany z dużym rozmachem program naukowy konferencji zawierał kilkadziesiąt paneli tematycznych, obejmujących całe spektrum wiedzy przydatnej do przewidywania wielkich katastrof przyrodniczych i zwalczania ich skutków. Szczególną uwagę poświęcono zmianom klimatycznym i projekcji rozwoju trendów w długoterminowej perspektywie.

15–17.08. Universiti Teknologi PETRONAS w Kuala Lumpur (Malezja) co dwa lata organizuje konferencje mające na celu integrację środowisk inżynierów naftowych i geologów. Czwarte z kolei spotkanie odbyło się w nowoczesnym Kuala Lumpur Convention Centre. Ponad dwustu uczestników mogło wysłuchać referatów dotyczących różnych dziedzin przemysłu naftowego w Południowo-Wschodniej Azji. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom ochrony środowiska podczas eksploatacji podmorskich złóż węglowodorów.